TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2016. gada 8. decembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Publiski pakalpojumu līgumi — Līguma slēgšanas tiesību piešķiršana, neuzsākot iepirkuma procedūru — Tā sauktā "in house" piešķiršana — Nosacījumi — Līdzīga kontrole — Lielākās darbības daļas veikšana — Izraudzītā valsts kapitāla sabiedrība, kas pieder vairākām pašvaldībām — Darbība, kas tiek veikta arī tādu pašvaldību labā, kurām nav kapitāldaļu — Darbība, kuru liek veikt valsts iestāde, kam nav kapitāldaļu

Lieta C-553/15

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Consiglio di Stato* (Valsts padome, Itālija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2015. gada 25. jūnijā un kas Tiesā reģistrēts 2015. gada 26. oktobrī, tiesvedībā

***Undis Servizi Srl***

pret

***Comune di Sulmona ,***

piedaloties

***Cogesa SpA .***

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], tiesneši E. Juhāss [*E. Juhász*] (referents), K. Vajda [*C. Vajda*], K. Jirimēe [*K. Jürimäe*] un K. Likurgs [*C. Lycourgos*],

ģenerāladvokāts M. Kamposs Sančess-Bordona [*M. Campos Sánchez-Bordona*],

sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Undis Servizi Srl* vārdā – *S. Della Rocca*, *avvocato*,

— *Comune di Sulmona* vārdā – *G. Blandini* un *M. Fracassi*, *avvocati*,

— *Cogesa SpA* vārdā – *R. Colagrande*, *avvocato*,

* Tiesvedības valoda – ungāru.

— Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kurai palīdz *C. Colelli*, *avvocato dello Stato*,

— Eiropas Komisijas vārdā – *G. Conte* un *A. Tokár*, pārstāvji,

ņemot vērā lēmumu, kas pieņemts pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas, izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

## Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Savienības tiesības saistībā ar publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, neuzsākot iepirkuma procedūru, proti, tā saukto "in house" piešķiršanu.

2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp *Undis Servizi Srl* (turpmāk tekstā – "*Undis*") un *Comune di Sulmona* (Sulmonas pašvaldība, Itālija) saistībā ar to, ka pēdējā minētā pašvaldība ir tieši piešķīrusi pakalpojumu līguma slēgšanas tiesības *Cogesa SpA*.

### Atbilstošie tiesību akti

*Savienības tiesības*

3 Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 31. marta Direktīvā 2004/18/EK par to, kā koordinēt būvdarbu valsts [publiskā iepirkuma] līgumu, piegādes valsts [publiskā iepirkuma] līgumu un pakalpojumu valsts [publiskā iepirkuma] līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru (OV 2004, L 134, 114. lpp.), ir noteikts iepirkumiem, kurus veic līgumslēdzējas iestādes, piemērojamais tiesiskais regulējums.

4 Šīs direktīvas 1. panta "Definīcijas" 2. punkta a) apakšpunktā ir paredzēts:

"Valsts [publiskā iepirkuma] līgumi" ir finansiāli līgumi, kurus rakstveidā savstarpēji noslēdz viens vai vairāki komersanti un viena vai vairākas līgumslēdzējas iestādes un kuru mērķis ir būvdarbu realizācija, produkcijas piegāde vai pakalpojumu sniegšana šīs direktīvas izpratnē."

5 Savienības tiesiskais regulējums publiskā iepirkuma jomā, kas bija spēkā pamatlietas faktisko apstākļu rašanās brīdī, neparedzēja iespēju tieši piešķirt publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesības, neuzsākot iepirkuma procedūru, proti, tā saukto "in house" piešķiršanu. Tomēr šāda iespēja bija pieļauta Tiesas judikatūrā, tajā bija arī noteikti nosacījumi šajā ziņā.

6 Saskaņā ar šo judikatūru, kas šobrīd ir kļuvusi par pastāvīgu, līgumslēdzēja iestāde, piemēram, pašvaldība, var uzsākt publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru ar diviem nosacījumiem: pirmkārt, ja tā izraudzīto uzņēmumu, kurš ir no tās juridiski nošķirts, kontrolē tāpat, kā tā kontrolē savus dienestus, un, otrkārt, ja šis uzņēmums lielāko daļu savu darbību veic kopā ar šo līgumslēdzēja iestādi vai iestādēm, kas ir tā turētājas (šajā ziņā skat. spriedumu, 1999. gada 18. novembris, *Teckal*, C-107/98, EU:C:1999:562, 50. punkts).

7 Direktīva 2004/18 tika grozīta un aizstāta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. februāra Direktīvu 2014/24/ES par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18 (OV 2004, L 94, 65. lpp.). Saskaņā ar Direktīvas 2014/24 91. pantu Direktīvas 2004/18 atcelšana stājās spēkā 2016. gada 18. aprīlī.

*Itālijas tiesības*

8 Saskaņā ar lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu iekļauto informāciju nevienā Itālijas tiesību normā nav norādīti nosacījumi, kuriem būtu pakļauta tieša publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršana – valsts tiesībās šajā ziņā ir atsauce uz Savienības tiesībām.

9 2000. gada 18. augusta *Decreto legislativo n. 267 – Testo unico delle leggi sull'ordinamento degli enti locali* (Leģislatīvais dekrēts Nr. 267 – Vienotais likumu teksts attiecībā uz pašvaldību tiesisko regulējumu; 2000. gada 28. septembra *GURI* parastais pielikums Nr. 162) 30. pantā ir paredzēts:

"1. Lai koordinētā veidā nodrošinātu atsevišķu funkciju izpildi un pakalpojumu sniegšanu, vietējās pašvaldības var savā starpā noslēgt attiecīgus līgumus.

2. Minētajos līgumos ir jānosaka mērķi, ilgums, iestāžu, kas noslēdz līgumu, konsultēšanās formas, to finanšu attiecības un savstarpējie pienākumi un garantijas.

3. Konkrēta pakalpojuma pārvaldībai uz noteiktu laiku vai kāda uzdevuma veikšanai valsts un reģions to kompetencē ietilpstošajās jomās var paredzēt vietējo pašvaldību obligātā līguma formas, nosakot standarta noteikumus.

[..]"

10 Kā norāda iesniedzējtiesa, 2006. gada 3. aprīļa *Decreto legislativo n. 152 – Norme in materia ambientale* (Leģislatīvais dekrēts Nr. 152 saistībā ar tiesisko regulējumu vides jomā; 2006. gada 14. aprīļa *GURI* parastais pielikums Nr. 96) 149.*bis* panta 1. punkta otrajā teikumā ir noteikts:

"Līguma slēgšanas tiesības var tikt piešķirtas tieši pilnībā publiska kapitāla sabiedrībām, kuras izpilda Eiropas tiesību sistēmā paredzētās prasības attiecībā uz tā saukto "in house" pārvaldību un kuras katrā ziņā pieder attiecīgās teritorijas vietējām pašvaldībām."

**Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi**

11 No Tiesā iesniegtajiem lietas materiāliem izriet, ka ar 2014. gada 30. septembra lēmumu Sulmonas pašvaldības kopienas padome piešķīra integrētā sadzīves atkritumu cikla pārvaldības pakalpojumus *Cogesa* – sabiedrībai ar pilnībā publisku kapitālu, kura turētājas ir vairākas *Regione Abruzzo* (Abruco reģions, Itālija) kopienas, tostarp Sulmonas kopiena. Pēdējai minētajai pieder 200 akcijas no kopumā 1200 akcijām, kas veido šīs sabiedrības kapitālu, proti, aptuveni 16,6 % no šī kapitāla daļām.

12 2014. gada 30. oktobrī, lai gan pakalpojumu publiskais iepirkums ar *Cogesa* vēl nebija noslēgts, pašvaldības, kurām ir kapitāldaļas tajā, noslēdza vienošanos, lai šo uzņēmumu kopīgi kontrolētu tāpat, kā tā kontrolē savus dienestus (turpmāk tekstā – "2014. gada 30. oktobra vienošanās").

13 Ar integrēto vides atļauju Nr. 9/11 Abruco reģions noteica par pienākumu *Cogesa*, ievērojot pašpietiekamības, tuvuma un subsidiaritātes principus, apstrādāt un apsaimniekot atsevišķu šī reģiona kopienu, kurām nav kapitāldaļu šajā sabiedrībā, sadzīves atkritumus.

14 *Undis*, sabiedrība, kura interesējās par pamatlietā aplūkoto pakalpojumu publisko iepirkumu, cēla prasību *Tribunale amministrativo regionale per l'Abruzzo* (Abruzo Reģionālā administratīvā tiesa, Itālija) par lēmumu par šī pakalpojumu publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu un par šī sprieduma 12. punktā minēto lēmumu, ar kuru tika apstiprināts starpkopienu vienošanās projekts. Norādot uz 2006. gada 12. aprīļa *decreto legislativo n. 163 – Codice dei contratti pubblici relativi a lavori, servizi e forniture in attuazione delle direttive 2004/17/CE e 2004/18/CE* (Leģislatīvais dekrēts Nr. 163 par būvdarbu, pakalpojumu un piegādes publiskā iepirkuma procedūru kodeksa izveidi,

piemērojot Direktīvas 2014/17/EK un 2004/18/EK; 2006. gada 2. maija *GURI* parastais pielikums Nr. 100), kā arī LESD 43., 49. un 86. pantu, *Undis* apgalvoja, ka nav izpildīti abi paredzētie nosacījumi, lai minētais pakalpojumu publiskais iepirkums varētu būt par "in house" piešķiršanas priekšmetu.

15 Konkrētāk, *Undis* norādīja, ka nav izpildīts nosacījums, lai līgumslēdzēja iestāde līguma slēgšanas tiesību ieguvēju, kurš ir no tās juridiski nošķirts, kontrolētu tāpat, kā tā kontrolē savus dienestus. Faktiski Sulmonas pašvaldība esot *Cogesa* mazākuma akcionārs, 2014. gada 30. oktobra vienošanās esot tikusi noslēgta pēc tam, kad tika pieņemts lēmums par pamatlietā aplūkoto pakalpojumu publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, un šīs sabiedrības statūtos tās vadības struktūrām esot piešķirtas autonomas pilnvaras, kas nav savietojamas ar "tādas pašas kontroles" jēdzienu. *Undis* piebilda, ka neesot arī izpildīts nosacījums par to, lai līguma slēgšanas tiesību ieguvējs lielāko daļu savu darbību veiktu kopā ar šo līgumslēdzēja iestādi vai iestādēm, kas ir tā turētājas. *Undis* uzskata, ka *Cogesa* 2011., 2012. un 2013. gada finanšu bilances pierāda, ka tā tikai 50 % no kopējās darbības veic ar pašvaldībām, kurām ir kapitāldaļas, tādējādi šīs sabiedrības veiktā darbība to pašvaldību labā, kurām nav kapitāldaļu, ir jāiekļauj šajā kopējā darbībā.

16 *Tribunale amministrativo regionale per l'Abruzzo* (Abruzo Reģionālā administratīvā tiesa) prasību noraidīja. Šī tiesa vispirms uzskatīja, ka nosacījums par tādu pašu kontroli ir izpildīts, noslēdzot 2014. gada 30. oktobra vienošanos. Tad tā nosprieda, ka ir izpildīts arī nosacījums par lielākās darbības daļas veikšanu, izskaidrojot, ka, neņemot vērā darbību, kuru *Cogesa* veica to kopienu labā, kurām nav kapitāldaļu, darbība, kas tika veikta kopienās, kurām ir kapitāldaļas, pārsniedz 90 % no šīs sabiedrības apgrozījuma, tādējādi atlikušos procentus var uzskatīt par mazsvarīgu darbību.

17 *Consiglio di Stato* (Valsts padome, Itālija), kurā *Undis* iesniedza apelācijas sūdzību, norāda, ka, lai gan Direktīva 2014/24 pamatlietas strīdā nav piemērojama *ratione temporis*, šīs direktīvas 12. panta noteikumi katrā ziņā ir nozīmīgi šī strīda risinājumam.

18 Attiecībā uz nosacījumu par lielākās darbības daļas veikšanu *Consiglio di Stato* (Valsts Padome) atsaucas uz 2006. gada 11. maija spriedumu *Carbotermo* un *Consorzio Alisei* (C-340/04, EU:C:2006:308, 65. punkts), kurā Tiesa nosprieda, ka "ir jāpatur prātā, ka noteicošais apgrozījums ir tas, ko attiecīgais uzņēmums ir guvis saistībā ar iestādes pieņemtajiem lēmumiem par publisko līgumu piešķiršanu, tai skaitā arī apgrozījumu, kas gūts no lietotājiem, šādu līgumu izpildot". Ņemot vērā šo judikatūru, lēmumi par piešķiršanu, kas jāņem vērā, lai pārbaudītu, vai šis nosacījums ir izpildīts, tādējādi esot tikai tie, kurus tieši ir pieņēmusi kontrolējošā pašvaldība. Tomēr no Direktīvas 2014/24 12. panta 2. punkta varētu izrietēt lielāks nozīmīgais līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas skaits.

19 *Consiglio di Stato* (Valsts Padome) turpretī norāda, ka nevienā minētās direktīvas noteikumā nav norādīts, ka, novērtējot, vai aplūkotais nosacījums ir izpildīts, būtu jāņem vērā līguma slēgšanas tiesību piešķiršana, kas attiecas uz pašvaldībām, kurām nav kapitāldaļu, gadījumā, ja šāda piešķiršana būtu noteikta tādas augstākas instances valsts iestādes pasākumā, kurai arī nav kapitāldaļu.

20 Turklāt *Consiglio di Stato* (Valsts padome) uzskata, ka rodas jautājums, vai pamatlietas strīdā, lai pārbaudītu, vai ir izpildīts nosacījums par lielākās darbības daļas veikšanu, ir jāņem vērā līguma slēgšanas tiesību piešķiršana, kas tiek veikta pašvaldību, kurām ir *Cogesa* kapitāldaļas, labā pirms 2014. gada 30. oktobra vienošanās noslēgšanas. *Consiglio di Stato* (Valsts padome) šajā ziņā atsaucas uz Direktīvas 2014/24 12. panta 5. punkta otro daļu.

21 Šādos apstākļos *Consiglio di Stato* (Valsts padome) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai, nosakot, vai uzņēmums lielāko darbības daļu veic ar pašvaldību, kura to kontrolē, ir jāņem vērā arī darbības, kuras ir noteikusi par pienākumu veikt publisko tiesību iestāde, kurai nav kapitāldaļu, tādu pašvaldību labā, kurām nav kapitāldaļu?

2) Vai, nosakot, vai uzņēmums lielāko darbības daļu veic ar pašvaldību, kura to kontrolē, lēmumi par līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu, kuri pieņemti par labu pašvaldībām, kurām ir kapitāldaļas, ir jāņem vērā, pirms ir izpildīts nosacījums par tādu pašu kontroli?"

**Par prejudiciālajiem jautājumiem**

22 Vispirms ir jākonstatē, ka šī sprieduma 11. un 12. punktā atgādinātie pamatlietas fakti radās pirms dalībvalstīm noteiktā termiņa (2016. gada 18. aprīlis) Direktīvas 2014/24 transponēšanai. No tā izriet, ka prejudiciālie jautājumi ir jāizvērtē *ratione temporis* tikai attiecībā uz Direktīvu 2004/18, kā tā interpretēta Tiesas judikatūrā.

23 Turklāt ir jānorāda, ka iesniedzējtiesa šajā gadījumā nesniedz nekādus precizējumus attiecībā uz jautājumu, vai pamatlietā aplūkotā tirgus vērtība pārsniedz Direktīvā 2004/18 noteikto piemērošanas slieksni. Turklāt iesniedzējtiesas lēmumā nav iekļauta arī nepieciešamā informācija, lai noteiktu, vai runa ir par pakalpojumu publisko iepirkumu vai pakalpojumu koncesiju.

24 Tiesa, ka izņēmumu no Savienības tiesiskā regulējuma piemērošanas, ja ir izpildīti "in house" līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas nosacījumi, var piemērot gan situācijās, kas ietilpst Direktīvas 2004/18 piemērošanas jomā, gan situācijās, kurās tā nav piemērojama (šajā ziņā skat. spriedumu, 2012. gada 29. novembris, *Econord*, C-182/11 un C-183/11, EU:C:2012:758, 26. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra). Tomēr otrajā gadījumā minētā izņēmuma piemērošana pamatlietas strīda izšķiršanai ir nozīmīga tikai, ciktāl uz aplūkoto publiskā iepirkuma līgumu attiecas LESD pamatnoteikumi un vispārējie principi, kas nozīmē, ka tam ir noteiktas pārrobežu intereses (šajā ziņā skat. spriedumu, 2016. gada 6. oktobris, *Tecnoedi Costruzioni*, C-318/15, EU:C:2016:747, 19. punkts un tajā minētā judikatūra).

25 Ņemot vērā sadarbības garu, kas valda attiecībās starp valsts tiesām un Tiesu prejudiciālā nolēmuma tiesvedībā, šādu iepriekšēju iesniedzējtiesas konstatējumu nepastāvēšana tomēr neizraisa lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu nepieņemamību, ja, lai gan ir šie trūkumi, Tiesa, ņemot vērā no lietas materiāliem izrietošos elementus, uzskata, ka tā iesniedzējtiesai var sniegt lietderīgu atbildi Tomēr Tiesa sniedz atbildi vienīgi tad, ja iesniedzējtiesa konstatē, ka ir izpildīti Savienības tiesību piemērošanas nosacījumi (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2014. gada 11. decembris, *Azienda sanitaria locale n. 5 "Spezzino"* u.c., C-113/13, EU:C:2014:2440, 48. punkts).

26 Tiesas atbilde uz iesniedzējtiesas uzdotajiem jautājumiem tādējādi balstās uz premisu, ka vai nu pamatlietā aplūkotajam publiskā iepirkuma līgumam ir piemērojama Direktīva 2004/18, vai arī, ja tas tā nav, tad šim līgumam ir noteiktas pārrobežu intereses, kas ir jāpārbauda šai tiesai.

*Par pirmo jautājumu*

27 Ar šo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai, piemērojot Tiesas judikatūru par tiešo publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, proti, tā saukto "in house" piešķiršanu, lai noteiktu, vai izraudzītais uzņēmums lielāko darbības daļu veic līgumslēdzējas iestādes, proti, pašvaldību, kurām tajā ir kapitāldaļas un kuras to kontrolē, labā, šajā darbībā ir jāiekļauj arī tā, kuru šim uzņēmumam liek veikt valsts iestāde, kurai tajā nav kapitāldaļu, par labu pašvaldībām, kurām arī nav kapitāldaļu minētajā uzņēmumā un kuras to nekādi nekontrolē.

28 Saskaņā ar Tiesas judikatūru Savienības tiesību normu galvenais mērķis publiskā iepirkuma līgumu jomā, proti, pakalpojumu sniegšanas brīvība un netraucēta konkurence visās dalībvalstīs, nosaka pienākumu piemērot atbilstošajās direktīvās paredzētos noteikumus par publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrām, ja līgumslēdzēja iestāde, piemēram, pašvaldība, paredz noslēgt ar juridiski patstāvīgu struktūru līgumu par atlīdzību, neatkarīgi no tā, vai šī struktūra ir

līgumslēdzēja iestāde (šajā ziņā skat. spriedumus, 1999. gada 18. novembris, *Teckal*, C-107/98, EU:C:1999:562, 51. punkts, kā arī 2005. gada 11. janvāris, *Stadt Halle* un *RPL Lochau*, C-26/03, EU:C:2005:5, 44. un 47. punkts).

29 Tiesa uzsver, ka ikviens izņēmums no šī pienākuma piemērošanas ir interpretējams šauri (spriedumi, 2005. gada 11. janvāris, *Stadt Halle* un *RPL Lochau*, C-26/03, EU:C:2005:5, 46. punkts, kā arī 2014. gada 8. maijs, *Datenlotsen Informationssysteme*, C-15/13, EU:C:2014:303, 23. punkts).

30 Ņemot vērā, ka valsts iestāde var veikt sabiedrības interešu uzdevumus, kas tai ir jāveic, liekot lietā pati savus administratīvos, tehniskos un citus līdzekļus, un tai nav pienākuma pieaicināt ārējas struktūras, kas darbojas ārpus tās dienestiem (šajā ziņā skat. spriedumu, 2005. gada 11. janvāris, *Stadt Halle* un *RPL Lochau*, C-26/03, EU:C:2005:5, 48. punkts), Tiesa izņēmuma attiecībā uz tā saukto "in house" līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu atzīšanu pamatoja ar īpašu iekšējo saikni, kas šādā gadījumā pastāv starp līgumslēdzēju iestādi un izraudzīto uzņēmumu, pat ja pēdējais minētais ir no pirmā minētā juridiski nošķirta vienība (šajā ziņā skat. spriedumu, 2014. gada 8. maijs, *Datenlotsen Informationssysteme*, C-15/13, EU:C:2014:303, 29. punkts). Šādos gadījumos var uzskatīt, ka līgumslēdzēja iestāde faktiski izmanto pati savus līdzekļus (šajā ziņā skat. spriedumu, 2014. gada 8. maijs, *Datenlotsen Informationssysteme*, C-15/13, EU:C:2014:303, 25. punkts) un ka izraudzītais uzņēmums gandrīz vai veido daļu no tā tās iekšējiem dienestiem.

31 Lai šo nosacījumu varētu piemērot, ne tikai līgumslēdzējai iestādei izraudzītais uzņēmums ir jākontrolē tāpat, kā tā kontrolē savus dienestus, bet arī ir nepieciešams, lai šis uzņēmums lielāko darbības daļu veiktu līgumslēdzējas iestādes vai līgumslēdzēju iestāžu, kam tas pieder, labā (šajā ziņā skat. spriedumu, 1999. gada 18. novembris, *Teckal*, C-107/98, EU:C:1999:562, 50. punkts).

32 Tāpat ir nepieciešams, lai izraudzītā uzņēmuma darbība galvenokārt tiktu veltīta pašvaldībai vai pašvaldībām, kurām tas pieder, un jebkādai citai darbībai var būt tikai maznozīmīgs raksturs. Lai izvērtētu, vai šis ir tāds gadījums, kompetentajai tiesai ir jāņem vērā visi lietas apstākļi – kā kvalitatīvie, tā arī kvantitatīvie. Šajā ziņā atbilstošais apgrozījums ir tas, ko šis uzņēmums ir guvis saistībā ar šīs kontrolējošās iestādes vai iestāžu pieņemtajiem lēmumiem par publisko līgumu piešķiršanu (šajā ziņā skat. spriedumus, 2006. gada 11. maijs, *Carbotermo* un *Consorzio Alisei*, C-340/04, EU:C:2006:308, 63. un 65. punkts, kā arī 2008. gada 17. jūlijs, Komisija/Itālija, C-371/05, nav publicēts, EU:C:2008:410, 31. punkts).

33 Prasības, ka attiecīgajai personai lielākā darbības daļa ir jāveic tās iestādes vai iestāžu, kuras ir tās kapitāldaļu turētājas, labā, mērķis it īpaši ir nodrošināt, lai Direktīva 2004/18 būtu piemērojama arī tajos gadījumos, kad uzņēmums, kuru kontrolē viena vai vairākas iestādes, darbojas tirgū un ir konkurētspējīgs ar citiem uzņēmumiem. Faktiski nav teikts, ka uzņēmumam tiktu liegta rīcības brīvība tikai tādēļ, ka lēmumus, kuri to skar, kontrolē pašvaldība vai pašvaldības, kurām pieder tā kapitāldaļas, ja vien šis uzņēmums joprojām var veikt būtisku daļu savas saimnieciskās darbības ar citiem tirgus dalībniekiem. Turpretī, ja šī uzņēmuma pakalpojumi būtībā ir orientēti tikai uz šo vienu pašvaldību vai pašvaldībām, šķiet attaisnojami, ka šim uzņēmumam nepiemēro Direktīvā 2004/18 noteiktos ierobežojumus, jo tos piemērot prasa nepieciešamība saglabāt konkurenci, kas vairs nav attiecināms uz šo gadījumu (skat. pēc analoģijas spriedumu, 2006. gada 11. maijs, *Carbotermo* un *Consorzio Alisei*, C-340/04, EU:C:2006:308, 60.–62. punkts).

34 No šīs judikatūras izriet, ka visa izraudzītā uzņēmuma darbība, kas ir orientēta uz personām, kurām nepieder kapitāldaļas tajā, proti, personām, kuras nekādi nav saistītas ar šī uzņēmuma kontroli, pat ja tās ir valsts iestādes, ir jāuzskata par darbībām, kas tiek veiktas trešo personu labā.

35 Tādējādi šīs judikatūras gaismā pamatlietā pašvaldības, kurām nav kapitāldaļu *Cogesa*, ir jāuzskata par trešajām personām. Ņemot vērā iesniedzējtiesas lēmumā iekļautās norādes, starp šīm pašvaldībām un šo sabiedrību nepastāv nekādas kontroles attiecības, tādējādi nav īpašās iekšējās saiknes starp līgumslēdzēju iestādi un izraudzīto uzņēmumu, kas saskaņā ar Tiesas judikatūru pamato izņēmumu attiecībā uz tā saukto "in house" līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu.

36 Tādējādi, lai pārbaudītu, vai *Cogesa* lielāko darbības daļu veic ar pašvaldībām, kas ir tās turētājas, darbība, kuru šī sabiedrība veic pašvaldībās, kurām nav kapitāldaļu, ir jāuzskata par darbībām, kas ir veiktas trešo personu labā. Iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, vai šī pēdējā darbība var tikt uzskatīta par tādu, kurai ir tikai maznozīmīgs raksturs, salīdzinot ar darbību, ko *Cogesa* veic pašvaldībās, kuras ir tās turētājas Tiesas judikatūras saistībā ar tā saukto "in house" līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu izpratnē.

37 Šo secinājumu nevar ietekmēt iesniedzējtiesas minētais apstāklis, saskaņā ar kuru *Cogesa* darbību, kas veikta to pašvaldību labā, kurām tajā nav kapitāldaļu, tai liek veikt valsts iestāde, kurai arī nav kapitāldaļu šajā sabiedrībā. Lai gan minētās darbības veikšana ir *Cogesa* pienākums, no iesniedzējtiesas lēmumā iekļautajām norādēm izriet, ka šai valsts iestādei nav kapitāldaļu *Cogesa*, nedz arī tā to kontrolē Tiesas judikatūras saistībā ar tā saukto "in house" līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu izpratnē. Tā kā minētā valsts iestāde neveic nekāda veida kontroli, darbība, kuras veikšanu tā ir noteikusi par pienākumu *Cogesa*, ir jāuzskata par darbību, kas veikta trešo personu labā.

38 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka, piemērojot Tiesas judikatūru par tiešo publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, proti, tā saukto "in house" piešķiršanu, lai noteiktu, vai izraudzītais uzņēmums lielāko darbības daļu veic līgumslēdzējai iestādei, proti, pašvaldībām, kurām tajā ir kapitāldaļas un kuras to kontrolē, šajā darbībā nav jāiekļauj arī tā, kuru šim uzņēmumam liek darīt valsts iestāde, kurai tajā nav kapitāldaļu, par labu pašvaldībām, kurām arī nav kapitāldaļu minētajā uzņēmumā un kuras to nekādi nekontrolē, un šī pēdējā minētā darbība ir jāuzskata par tādu, kas veikta trešo personu labā.

*Par otro jautājumu*

39 Ar šo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai, lai noteiktu, vai izraudzītais uzņēmums lielāko darbības daļu veic to pašvaldību labā, kurām tajā ir kapitāldaļas un kuru kopīgi veiktā kontrole ir tāda pati kā tā, ko tās īsteno pār saviem dienestiem, ir jāņem vērā arī darbība, kuru šis uzņēmums ir veicis šo pašvaldību labā, pirms šī kopīgā kontrole ir stājusies spēkā.

40 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas judikatūru, lai izvērtētu, vai ir izpildīts nosacījums par lielākās darbības daļas veikšanu, valsts tiesai ir jāņem vērā visi lietas apstākļi – kā kvalitatīvie, tā arī kvantitatīvie (šajā ziņā skat. spriedumu, 2006. gada 11. maijs, *Carbotermo* un *Consorzio Alisei*, C-340/04, EU:C:2006:308, 63. un 64. punkts).

41 Šajā gadījumā no iesniedzējtiesas lēmumā iekļautajām norādēm izriet, ka *Cogesa* darbības to pašvaldību labā, kurām tā pieder, īstenoja jau pirms 2014. gada 30. oktobra vienošanās noslēgšanas. Šīs darbības noteikti ir jāņem vērā, ja tās joprojām turpinās brīdī, kad tiek piešķirtas publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesības. Turklāt arī darbībām, kuras tika izbeigtas līdz 2014. gada 30. oktobrim, var būt nozīme, izvērtējot, vai ir izpildīts nosacījums par lielākās darbības daļas veikšanu. Pagātnē veiktās darbības var tikt uzskatītas par norādi uz darbības, kuru *Cogesa* vēlas veikt pašvaldību, kurām tajā ir kapitāldaļas, labā pēc tam, kad būs stājusies spēkā tāda pati kontrole, nozīmību.

42 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, lai noteiktu, vai izraudzītais uzņēmums lielāko darbības daļu veic to pašvaldību labā, kurām tajā ir kapitāldaļas un kuru kopīgi veiktā kontrole ir tāda pati kā tā, ko tās īsteno pār saviem dienestiem, ir jāņem vērā visi lietas apstākļi, un tajos var tikt iekļauta darbība, kuru šis izraudzītais uzņēmums ir veicis šo pašvaldību labā, pirms šī kopīgā kontrole ir stājusies spēkā.

**Par tiesāšanās izdevumiem**

43 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

**1) piemērojot Tiesas judikatūru par tiešo publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, proti, tā saukto "in house" piešķiršanu, lai noteiktu, vai izraudzītais uzņēmums lielāko darbības daļu veic līgumslēdzējas iestādes, proti, pašvaldību, kurām tajā ir kapitāldaļas un kuras to kontrolē, labā, šajā darbībā nav jāiekļauj darbība, kuru šim uzņēmumam liek darīt valsts iestāde, kurai tajā nav kapitāldaļu, par labu pašvaldībām, kurām arī nav kapitāldaļu minētajā uzņēmumā un kuras to nekādi nekontrolē, un šī pēdējā minētā darbība ir jāuzskata par tādu, kas veikta trešo personu labā;**

**2) lai noteiktu, vai izraudzītais uzņēmums lielāko darbības daļu veic to pašvaldību labā, kurām tajā ir kapitāldaļas un kuru kopīgi veiktā kontrole ir tāda pati kā tā, ko tās īsteno pār saviem dienestiem, ir jāņem vērā visi lietas apstākļi, un tajos var tikt iekļauta darbība, kuru šis izraudzītais uzņēmums ir veicis šo pašvaldību labā, pirms šī kopīgā kontrole ir stājusies spēkā.**

[Paraksti]